

Документ z0528-13, перша редакція — **Прийняття від 11.03.2013**

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАКАЗ

11.03.2013 № 158

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
1 квітня 2013 р.
за № 528/23060

Про затвердження Порядку обліку об'єктів культурної спадщини

Відповідно до абзацу третього частини другої статті 14 [Закону України «Про охорону культурної спадщини»](#), [Положення про Міністерство культури України](#), затвердженого Указом Президента України від 06 квітня 2011 року № 388, НАКАЗУЮ:

1. Затвердити [Порядок обліку об'єктів культурної спадщини](#), що додається.
2. Департаменту культурної спадщини та культурних цінностей (А.М. Вінграновський):
 - забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;
 - у двотижневий строк після державної реєстрації довести цей наказ до відома Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його опублікування.
4. Вважати такою, що не застосовується на території України, [«Інструкцію о порядке учета, обеспечения сохранности, содержания, использования и реставрации недвижимых памятников истории и культуры»](#), яка є додатком до наказу Міністерства культури СРСР від 13 травня 1986 року № 203.
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра культури України Т.Г. Кохана.

Міністр

Л.М. Новохатько

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
культури України
11.03.2013 № 158
Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
1 квітня 2013 р.
за № 528/23060

ПОРЯДОК обліку об'єктів культурної спадщини

I. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає процедуру обліку об'єктів культурної спадщини незалежно від їх видів та форм власності.

1.2. Облік об'єктів культурної спадщини - заходи, що здійснюються спеціально уповноважені органи охорони культурної спадщини (далі - органи охорони культурної спадщини), спрямовані на виявлення, наукове вивчення, класифікацію, державну реєстрацію об'єктів культурної спадщини.

1.3. Облік об'єктів культурної спадщини включає: виявлення, обстеження, дослідження, фотофіксацію об'єктів культурної спадщини, підготовку графічних матеріалів (у разі необхідності) та визначення предмета охорони культурної спадщини, складання переліків об'єктів культурної спадщини та облікової документації на ці об'єкти, підготовку подання Міністерству культури України та Кабінету Міністрів України для занесення об'єктів культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України (далі - Реєстр).

1.4. Терміни, які використовуються в цьому Порядку, вживаються у значеннях, визначених у [Законі України «Про охорону культурної спадщини»](#) та інших нормативно-правових актах у сфері охорони культурної спадщини.

II. Виявлення об'єктів культурної спадщини

2.1. Виявлення об'єктів культурної спадщини включає: натурне обстеження (дослідження), історико-архівні і бібліографічні дослідження, визначення предмета охорони, встановлення ступеня схоронності, первісного призначення, сучасного використання, фотофіксацію (у разі необхідності графічну фіксацію), виготовлення короткої історичної довідки та облікової картки.

2.2. Виявлення об'єктів культурної спадщини відбувається шляхом здійснення науково-дослідних та пошукових робіт (натурних обстежень (досліджень), історико-архівних і бібліографічних досліджень, фотофіксації, графічної фіксації), розробки науково-проектної документації; наукової (науково-технічної) експертизи робіт, які можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини; земляних, будівельних, меліоративних та інших робіт.

2.3. На виявлені об'єкти культурної спадщини складається облікова картка об'єкта культурної спадщини, коротка історична довідка, [акт технічного стану об'єкта \(пам'ятки\) культурної спадщини](#) за формою згідно з додатком 1 до цього Порядку.

2.4. Виявлення об'єктів культурної спадщини, складання на них облікової картки, короткої історичної довідки, акта технічного стану забезпечують органи охорони культурної спадщини Автономної Республіки Крим, органи охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад населених пунктів, занесених до Списку історичних населених місць України, відповідно до їх повноважень, зокрема виконують функції замовника та укладають з цією метою контракти на виявлення, дослідження об'єктів культурної спадщини з метою визначення наявності та культурної цінності об'єкта культурної спадщини, а також одержання нової інформації про ці об'єкти.

ІІІ. Занесення об'єктів культурної спадщини до Переліку об'єктів культурної спадщини

3.1. Облікова картка об'єкта культурної спадщини, коротка історична довідка, акт технічного стану об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини подаються за місцезнаходженням таких об'єктів на розгляд науково-методичної ради з питань охорони культурної спадщини органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим, консультативних рад органів охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій та наукової (вченої) ради установи, організації, діяльність якої пов'язана з охороною культурної спадщини, які оцінюють відповідність кожного об'єкта критеріям, зазначеним у пунктах 10 і 11 [Порядку визначення категорій пам'яток для занесення об'єктів культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1760.

3.2. За результатами оцінки виявлених об'єктів культурної спадщини оформлюється протокол, в якому зазначається, яким саме критеріям відповідає (не відповідає) кожен об'єкт культурної спадщини.

Протокол є підставою для занесення (незанесення) об'єкта культурної спадщини до [Переліку об'єктів культурної спадщини](#) (далі - Перелік), який ведеться за формою, наведеною у додатку 2 до цього Порядку.

3.3. Орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органи охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій на підставі висновків, викладених в протоколі науково-методичної, консультативної або наукової (вченої) ради, приймають рішення про занесення (незанесення) об'єктів культурної спадщини до Переліку.

3.4. Перелік затверджується рішенням органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органами охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій та у місячний строк після затвердження надсилається до Мінкультури України разом з протоколом науково-методичної, консультативної або наукової (вченої) ради та документами, передбаченими у [пункті 3.1](#) цього розділу.

3.5. Про занесення об'єкта культурної спадщини до Переліку і набуття ним правового статусу щойно виявленого об'єкта культурної спадщини орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органи охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій у 30-денний строк рекомендованим листом з повідомленням про вручення направляють власнику цього об'єкта або уповноваженому ним органу (особі) письмове [повідомлення](#) за формою згідно з додатком 3 до цього Порядку, про що здійснюється відповідний запис в [журналі обліку видачі повідомлень про занесення об'єктів до Переліку об'єктів культурної спадщини](#) за формою згідно з додатком 4 до цього Порядку.

IV. Вимоги до складання облікової картки, паспорта об'єкта культурної спадщини та внесення змін до них

4.1. На кожний щойно виявлений об'єкт культурної спадщини у строк, що не перевищує трьох років з дати занесення його до Переліку, складається паспорт об'єкта культурної спадщини.

4.2. Форму [облікової картки об'єкта культурної спадщини](#) та паспорта об'єкта культурної спадщини затверджено наказом Міністерства культури і мистецтв України та Державного комітету України з будівництва та

архітектури від 13 травня 2004 року № 295/104 «Про затвердження форм облікової картки та паспорта об'єкта культурної спадщини», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 червня 2004 року за № 693/9292.

4.3. Фінансування робіт із складання облікової картки та паспорта об'єкта культурної спадщини (далі - документи) здійснюється за рахунок видатків, передбачених у державному та місцевих бюджетах на відповідний рік, та інших джерел, не заборонених законодавством.

4.4. Документи на об'єкт культурної спадщини складаються у чотирьох примірниках, один з яких зберігається в Мінкультури України, другий - в органі виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органах охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, третій - у районних державних адміністраціях або у виконавчому органі сільської, селищної, міської ради, четвертий - у розробника документів.

У разі складання документів за кошти власників об'єктів культурної спадщини або уповноважених ними органів (осіб) виготовляється додатковий примірник документів, який зберігається у зазначених осіб.

4.5. У разі отримання додаткових даних про об'єкт культурної спадщини вносяться зміни до документів, які завіряються підписом і печаткою. В разі зміни категорії пам'ятки складаються нові документи.

V. Перегляд списків (переліків) пам'яток історії та культури, передбачених пунктом 4 розділу II «Прикінцеві положення» [Закону України від 16 грудня 2004 року № 2245-IV](#) «Про внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини»

5.1. Відповідно до пункту 4 розділу II «Прикінцеві положення» [Закону України від 16 грудня 2004 року № 2245-IV](#) «Про внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини» об'єкти, включені до списків (переліків) пам'яток історії та культури республіканського чи місцевого значення відповідно до [Закону Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури»](#), до вирішення питання про їх включення (невключення) до Реєстру вважаються пам'ятками відповідно національного чи місцевого значення.

5.2. Для вирішення питання про занесення (незанесення) до Реєстру об'єктів культурної спадщини, включених до списків (переліків) пам'яток історії та культури республіканського чи місцевого значення, зазначених у [пункті 5.1](#) цього розділу, орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органи

охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, виконавчий орган сільської, селищної, міської ради забезпечують проведення перегляду цих списків (переліків) (далі - перегляд).

З цією метою орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органи охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад можуть створювати комісію з перегляду списків (переліків) пам'яток історії та культури республіканського чи місцевого значення, зазначених у [пункті 5.1](#) цього розділу, до складу якої входять представники відповідного органу охорони культурної спадщини та кваліфіковані фахівці-практики відповідної спеціалізації (археологи, архітектори, історики, мистецтвознавці тощо), або укласти контракти на проведення перегляду з науково-дослідними та науково-проектними установами, діяльність яких пов'язана з охороною культурної спадщини.

5.3. Під час перегляду здійснюється перевірка фактичної наявності об'єкта культурної спадщини, уточнення місцезнаходження (адреси) об'єкта культурної спадщини відповідно до сучасного найменування адміністративно-територіальних одиниць (області, району, міста, селища, села), вулиць, уточнення даних обліку про об'єкт культурної спадщини (назва, датування, вид, категорія), натурні обстеження об'єкта культурної спадщини, визначення його технічного стану, складання акта технічного стану, визначення культурної цінності об'єкта та обґрунтування занесення (незанесення) його до Реєстру, поновлення матеріалів фотофіксації об'єкта культурної спадщини, складання облікової документації.

5.4. За результатами перегляду складається [Перелік об'єктів культурної спадщини, складений за результатами перегляду списків \(переліків\) пам'яток історії та культури, передбачених пунктом 4 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України від 16 грудня 2004 року № 2245-IV «Про внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини»](#), за формою згідно з додатком 5 до цього Порядку.

Розгляд зазначеного Переліку з доданою до нього обліковою документацією на кожний із рекомендованих для занесення (незанесення) до Реєстру об'єктів культурної спадщини здійснюється у порядку, передбаченому [пунктом 3.1 розділу III](#) цього Порядку.

За результатами оцінки науково-методичною, консультативною, науковою (вченою) радою відповідно оформлюється протокол, в якому вказуються критерії, яким відповідають (не відповідають) кожен із об'єктів культурної

спадщини, що пропонуються для занесення до Реєстру, а також обґрунтовується необхідність зняття з обліку об'єктів, які за результатами перегляду визнані такими, що втратили предмет охорони, або відсутні в натурі.

VI. Занесення об'єктів культурної спадщини до Реєстру

6.1. Подання щодо занесення до Реєстру щойно виявлених об'єктів культурної спадщини, а також занесення (незанесення) до Реєстру об'єктів культурної спадщини, зазначених у [пункті 5.1 розділу V](#) цього Порядку, подаються за місцезнаходженням таких об'єктів органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органами охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій або Українським товариством охорони пам'яток історії та культури та іншими громадськими організаціями, до статутних завдань яких належать питання охорони культурної спадщини, - до Мінкультури України.

До подання додаються перелік об'єктів культурної спадщини, складений за формою згідно з [додатком 2](#) та/або [додатком 5](#) до цього Порядку, облікова документація на кожний зазначений у відповідному переліку об'єкт культурної спадщини, протокол відповідно до [пункту 3.4 розділу III](#) та [пункту 5.4 розділу V](#) цього Порядку.

6.2. Рішення про занесення (незанесення) щойно виявлених об'єктів культурної спадщини до Реєстру, а також об'єктів культурної спадщини, зазначених у [пункті 5.1 розділу V](#) цього Порядку, приймається відповідно до категорії пам'ятки:

- щодо пам'яток національного значення - Кабінетом Міністрів України за поданням Мінкультури України протягом одного року з дня одержання подання;
- щодо пам'яток місцевого значення - Мінкультури України за поданням органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій або за поданням Українського товариства охорони пам'яток історії та культури та інших громадських організацій, до статутних завдань яких належить питання охорони культурної спадщини, протягом одного місяця з дня одержання подання.

Щойно виявлений об'єкт культурної спадщини, який на підставі пропозицій Науково-методичної ради з питань охорони культурної спадщини Міністерства культури України в установленому порядку визнано таким, що

не підлягає занесенню до Реєстру у зв'язку з невідповідністю критеріям, зазначеним у пунктах 10 і 11 [Порядку визначення категорій пам'яток для занесення об'єктів культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1760, підлягає зняттю з обліку шляхом прийняття рішення органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органами охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, про що письмово повідомляється власник такого об'єкта або уповноважений ним орган (особа) рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

Формування, ведення та публікацію Реєстру забезпечує Мінкультури України.

*Директор Департаменту
культурної спадщини
та культурних цінностей*

А.М. Вінграновський

Додаток 1
до Порядку обліку об'єктів
культурної спадщини

[АКТ](#)
технічного стану об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини

Додаток 2
до Порядку обліку об'єктів
культурної спадщини
ЗАТВЕРДЖЕНО

(найменування органу охорони культурної
спадщини)

(найменування посади керівника
відповідного органу
охорони культурної спадщини)

(підпис, ініціали та прізвище)

ПЕРЕЛІК
об'єктів культурної спадщини

у _____

(зазначається відповідна адміністративно-територіальна одиниця:
Автономна Республіка Крим,
область, район, місто, селище, село)

№ з/п	Найменування об'єкта культурної спадщини	Місцезнаходження об'єкта культурної спадщини	Вид (види) об'єктів культурної спадщини	Дата утворення об'єкта культурної спадщини	Ступінь схоронності об'єкта культурної спадщини	Пропозиція на категорію об'єкта культурної спадщини
1	2	3	4	5	6	7

- Примітки:
1. У графі 2 подається повна сучасна назва об'єкта. У разі наявності кількох найменувань об'єкта, у тому числі первісного, відмінного від сучасного, необхідно всі найменування навести в дужках після сучасного найменування.
 2. У графі 3 зазначається місцезнаходження відповідно до сучасного адміністративно-територіального поділу із зазначенням району, міста, району у місті (у разі потреби), села, селища, вулиці (провулку, площі тощо), номера будинку, номера ділянки та ряду (для поховань) або зазначення точної топографічної прив'язки до місцевості в разі потреби (для пам'яток археології, ландшафтів, поховань).
 3. У графі 4 зазначається вид об'єкта культурної спадщини згідно з класифікацією, визначеною статтею 2 [Закону України «Про охорону культурної спадщини»](#): археологічний, історичний, монументального мистецтва, архітектури та містобудування, садово-паркового мистецтва, ландшафтний, науки і техніки. Якщо об'єкт має ознаки кількох видів, першим зазначається домінуючий вид.
 4. У графі 5 вказується дата створення об'єкта (для об'єктів архітектури та містобудування, монументального мистецтва, науки і техніки, садово-паркового мистецтва), дата історичної

події (для об'єктів історії), дата вірогідного виникнення об'єкта (для об'єктів археології). Якщо об'єкт має ознаки кількох видів, спочатку зазначається датування домінуючого.

5. У графі 6 зазначається загальна оцінка технічного стану об'єкта культурної спадщини за такими категоріями: «добрий», «задовільний», «незадовільний», «аварійний» з посиланням на дату і номер акта технічного стану об'єкта культурної спадщини.

6. У графі 7 зазначається категорія об'єкта «національного значення» чи «місцевого значення».

Додаток 3
до Порядку обліку об'єктів
культурної спадщини

ПОВІДОМЛЕННЯ

Додаток 4
до Порядку обліку об'єктів
культурної спадщини

ЖУРНАЛ
обліку видачі повідомлень про занесення об'єктів до Переліку об'єктів
культурної спадщини

(найменування органу охорони культурної спадщини)

№ з/п	Дата видачі повідомлення	Найменування об'єкта культурної спадщини	Місцезнаходження об'єкта культурної спадщини	Найменування та місцезнаходження юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові, місце проживання	Прізвище, ініціали особи, відповідальної за видачу повідомлення, підпис	Дата отримання повідомлення

				фізичної особи - власника об'єкта культурної спадщини або уповноважен ого ним органу (особи)		
1	2	3	4	5	6	7

Додаток 5
до Порядку обліку об'єктів
культурної спадщини
ЗАТВЕРДЖЕНО

(найменування органу охорони культурної
спадщини)

(найменування посади керівника
відповідного органу
охорони культурної спадщини)

(підпис, ініціали та прізвище)

ПЕРЕЛІК

об'єктів культурної спадщини, складений за результатами перегляду
списків (переліків) пам'яток історії та культури, передбачених пунктом 4
розділу II «Прикінцеві положення» [Закону України від 16 грудня 2004 року
№ 2245-IV](#) «Про внесення змін до Закону України «Про охорону культурної
спадщини»

у

(зазначається відповідна адміністративно-територіальна одиниця:

Автономна Республіка Крим,
область, район, місто, селище, село)

№ з/п	Найменування об'єкта культурної спадщини	Місцезнаходження об'єкта культурної спадщини	Вид (види) об'єкта культурної спадщини	Дата утворення об'єкта культурної спадщини	Номер і дата рішення про взяття на облік	Існуючий охоронний номер (за наявності)	Пропозиції щодо занесення (незанесення) до Реєстру
1	2	3	4	5	6	7	8

Примітки:

1. У графі 2 подається повна сучасна назва об'єкта.
2. У графі 3 зазначається місцезнаходження об'єкта культурної спадщини відповідно до сучасного адміністративно-територіального поділу із зазначенням району, міста, району у місті, села, селища, вулиці (провулку, площі тощо), номера будинку, номера ділянки та ряду (для поховань) або точна топографічна прив'язка до місцевості (для пам'яток археології, ландшафтів, поховань).
3. У графі 4 зазначається вид об'єкта культурної спадщини відповідно до статті 2 [Закону України «Про охорону культурної спадщини»](#). Якщо об'єкт має ознаки кількох видів, першим зазначається домінуючий вид, всі інші у дужках.
4. У графі 5 вказується дата створення об'єкта (для пам'яток архітектури та містобудування, монументального мистецтва, науки і техніки, садово-паркового мистецтва), дата історичної події (для пам'яток історії), дата вірогідного виникнення об'єкта (для пам'яток археології).
5. У графі 6 зазначаються номер і дата рішення про взяття на облік відповідно до [Закону Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури»](#).
6. У графі 7 зазначається існуючий охоронний номер (за наявності).
7. У графі 8 зазначаються пропозиції стосовно об'єктів, які за результатами інвентаризації визнані такими, що рекомендовані для занесення до Реєстру за певною категорією, або незанесення

до Реєстру у зв'язку з втратою предмета охорони або відсутністю в натурі.